

Nr 79

Av herr Eriksson i Bäckmora m. fl., om ändrade grundavgifter vid elabonnemang för mindre industrier.

I sitt betänkande angående revidering av standardtariffer för detaljdistribution av elektrisk kraft (SOU 1956: 5) har 1943 års elkraftutredning föreslagit att vid elabonnemang för andra yrken än jordbruk, t. ex. kvarnar, sågar, smedjor och annan serviceindustri på landsbygden, skall vid bestämning av grundavgiften för abonnemanget tillämpas särskilda regler, vilka gör grundavgiftens storlek direkt beroende av de anslutna motorernas och apparaternas märkeffekt i kilowatt (kW).

På grund av låg utnyttningstid kan sådana mindre industrier i regel icke begagna sig av den speciella effekttariff som finnes angiven i sammanställningen över standardtarifferna, enär denna resulterar i ett för högt energipris. De mindre industrierna med låg specifik förbrukning är därför hänvisade att inköpa den elkraft de behöver efter normaltariffen.

Då ifrågavarande serviceindustrier och andra mindre verkstäder av hantverksmässig karaktär under vissa delar av året eller ibland under några timmar varje månad kan ha behov av en särskilt stor motor blir det denna motor som blir avgörande för grundavgiftens storlek. Grundavgiften blir därigenom så hög att även normaltariffen resulterar i ett orimligt högt energipris.

Ett arrangemang som omöjliggör den stora motors inkoppling samtidigt med andra mindre motorer medför, så som normaltariffen tillämpas i Sverige, ingen nedsättning av grundavgiften, enär det är den sammanlagda effekten av inom anläggningen befintliga motorer och apparater som bestämmer grundavgiftens storlek.

De mindre industriernas svårigheter att tillgodogöra sig elkraften till ett rimligt pris, när den försäljes efter normaltariffen, har uppmärksammats i utlandet.

Om en liten industri eller en serviceverkstad har behov av ett antal motorer och apparater på sammanlagt t. ex. 12 kW och därutöver har användning för en större motor på 10 kW under ett fåtal timmar per månad, så medför detta enligt vanliga grunder för bestämning av grundavgiften i normaltariffen att industrien belastas med en fast årlig avgift i direkt proportion till den sammanlagda effekten $12 + 10 = 22$ kW.

Kraftleverantören kan emellertid i ett sådant fall medge att en speciell tariffbestämmelse tillämpas, enligt vilken endast den högsta effekten, som på en gång kan inkopplas på elnätet, påverkar grundavgiften. Abonnenten låter allt-

så i samförstånd med kraftleverantören en installatör inmontera en omkopplare som möjliggör att antingen den stora motorn eller de övriga mindre motorerna och apparaterna kan inkopplas. Den stora motorn kan alltså endast inkopplas när det icke finns några andra motorer i drift, och då den endast behövs ett mindre antal drifttimmar per månad förorsakar den inga särskilda svårigheter för kraftleverantören, då det ju endast är den på en gång anslutningsbara effekten som bestämmer distributionsanläggningens dimensionering och påverkar kostnaderna för leveransen. Om den stora motorns märkeffekt är mindre än den sammanlagda effekten av övrig anslutning — vilket den är i det valda exemplet — så påverkar den inte grundavgiften, vilket medför en reducering av den grundavgift verkstaden har att erlagga. Grundavgift erlägges sålunda endast för en märkeffekt av 12 kW i stället för $10 + 12 = 22$ kW, och de fasta avgifterna för abonnemanget reduceras därigenom med ca 45 %.

Om sådana tariffbestämmelser även infördes i vårt land skulle de mindre serviceindustrierna på landsbygden liksom andra industrier lokaliserade på landsbygden kunna utnyttja elkraften på ett helt annat sätt än vad som för närvarande är möjligt. Sådana industrier skulle då bli mindre benägna att flytta in till städerna, och ökade arbetstillfällen skulle skapas på landsbygden.

Då kraftleverantörerna på landsbygden med åberopande av elkraftutredningens ovannämnda betänkande icke anser sig ha anledning frångå det nu i Sverige tillämpade systemet för bestämning av grundavgifterna för ifrågasvarande slag av industriabonnemang, torde en ändring i enlighet med vad som ovan angivits icke kunna genomföras utan noggranna undersökningar och rekommendationer. Härför torde en särskild prövning bli nödvändig.

Med anledning av vad som ovan anförts hemställas,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om prövning av möjligheterna att utfärda rekommendationer för viss ändring av reglerna för bestämning av grundavgifterna i elabonnemang för mindre industrier med låg utnyttjningstid i enlighet med motionens syfte.

Stockholm den 22 januari 1960

John Eriksson
i Bäckmora

Rune Gustavsson
i Alvesta

Einar Gustafsson
i Kårby